

OBSERWACJE NAD WYSTĘPOWANIEM WIRUSOWYCH CHORÓB MIECZYKÓW W POLSCE

KOMUNIKAT

Maria Kamińska

Zakład Roślin Ozdobnych, Instytut Sadownictwa

Z prac badaczy amerykańskich wynika, że mieczyki są silnie porażane przez choroby wirusowe. Autorzy ci wykazali, że do najgroźniejszych i najczęściej występujących należą wirus mozaiki ogórka, wirus żółtej mozaiki fasoli oraz plamistość pierścieniowa tytoniu i pomidora. W Holandii duże straty w produkcji mieczyków powoduje także wirus nekrotycznej kędzierzawki tytoniu.

W 1972 r. podjęto obserwacje nad występowaniem chorób wirusowych na mieczykach w Polsce i prowadzono je na terenie województw warszawskiego i łódzkiego. Na podstawie objawów opisanych w literaturze i obserwacji przeprowadzonych na około 400 odmianach można stwierdzić, że choroby wirusowe mieczyków opisane w innych krajach występują również w Polsce.

Mozaikę liści mieczyka, charakterystyczną dla wirusa mozaiki ogórka i wirusa żółtej mozaiki fasoli, obserwowano bardzo często. Rośliny wykazujące objawy mozaiki na liściach były mniejsze i rozwijały się znacznie później niż rośliny zdrowe. W większości przypadków nie miały one kwiatów o czystej barwie, ale wykazywały mniej lub bardziej wyraźne różnorodne plamy i smugi. Równocześnie obserwowano duże różnice w stopniu porażenia poszczególnych odmian. Spośród 400 obserwowanych odmian tylko 32,5% nie miało zmian chorobowych ani na kwiatach, ani na liściach. Pozostałe odmiany były porażone w różnym procencie. W przypadku odmian Willi Fler, Groene Specht, Crinklette, My Love, Prof. Goudrin, Pelegrina i Fancy wszystkie rośliny miały silną mozaikę liści i smugi lub plamy na kwiatach.

Inny typ objawów stanowiła plamistość pierścieniowa liści mieczyka, którą obserwowano w bardzo dużym nasileniu na każdej z odwiedzanych plantacji. Porażone rośliny wykazywały chlorotyczne wzory i pierścienie, szczególnie dobrze widoczne w świetle przechodzącym. Na

niektórych plantacjach objawy plamistości pierścieniowej występowały na wszystkich mieczykach danej odmiany (Gen. de Gaulle, Mandaryn, Doris Day, Oink Parasol, Bon Voyage, Radzik, Anne Cato, Oscar, Garden Party).

Objawy wirusa nekrotycznej kędzierzawki tytoniu zaobserwowano tylko na jednej plantacji mieczyków, na odmianie Oscar. Spośród 1600 roślin tej odmiany 50% wykazywało obecność ząbków i nekroz oraz bardzo słaby wzrost i silnie zdeformowane kwiatostany. Tak dużego nasilenia symptomów nekrotycznej kędzierzawki tytoniu nie stwierdzono na żadnej innej odmianie czy plantacji.

Niniejsze obserwacje stanowią wstęp do badań mających na celu identyfikację występujących w Polsce wirusów mieczyków i ocenę ich szkodliwości oraz opracowanie sposobów zapobiegania tym stratom.

Мария Каминьска

НАБЛЮДЕНИЯ ПО ПОЯВЛЕНИЮ ВИРУСНЫХ БОЛЕЗНЕЙ ГЛАДИОЛУСОВ В ПОЛЬШЕ

Резюме

Проводились наблюдения по появлению вирусных болезней на гладиолусах в Польше. На обследованных плантациях установлено появление симптомов, характерных для вируса огуречной мозаики, вируса желтой мозаики фасоли, вируса курчавой полосатости табака и вируса кольцевой пятнистости табака. Продолжаются работы по идентификации этих вирусов.

Maria Kamińska

OBSERVATIONS ON THE INCIDENCE OF VIRAL DISEASES OF GLADIOLI IN POLAND

Summary

The incidence of viral diseases of gladioli in Poland was investigated. On the plantations under observation characteristic symptoms for cucumber mosaic virus, yellow bean mosaic virus, tobacco rattle virus and tobacco ringspot virus were observed. Identification of these viruses is in progress.